

SPRINGMASK

Vad är de och hur blir man av med dem?

Springmaskar är allmänna. Vem som helst kan få dem. I länder med god hygien hör de till de vanligaste maskinfektionerna. Springmask är vanligare hos barn än vuxna.

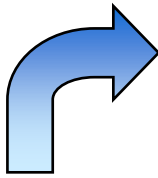
Springmaskarna är ungefär 1 cm långa och påminner om ljusa trådstumpar. Man kan få syn på dem runt ändtarmsöppningen eller på ytan av avföringen.

Springmasken är en parasit hos människan; den smittar t.ex. inte genom avföring från husdjur eller beröring av snö.

Smittad blir man genom springmaskens ägg, vilka kan hamna i munnen via händerna.

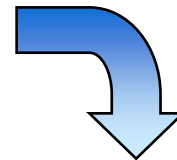
Symptomen utgörs ofta av ändtarmsklåda och rodnad. Barnet sover ofta oroligt och kliar sig i området runt ändtarmsöppningen.

SPRINGMASKENS LIVSCYKEL

OMGIVNINGEN

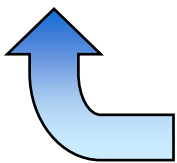
Maskäggen kan sprida sig till handdukar, sängkläder, leksaker, t.o.m. husdjurens päls. Maskäggen kan förbli livskraftiga i flera dagar, ibland i upp till en vecka.

ÄNDTARMEN

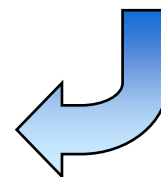
Klådan leder till att barnet kliar sig kring ändtarmsöppningen i sömnen. Detta leder till att maskägg sprids till kläder, händer, under naglarna och vidare till barnets mun. På så vis fortgår äggets (= den blivande maskens) livscykel.

Springmaskens ägg sprids till munnen bl.a. via händerna

TARMKANALEN

Det tar ungefär en månad för ägget att kläckas i tarmkanalen. Den könsmogna honmasken kommer fram när barnet sover och lägger sina mikroskopiskt små ägg runt ändtarmsöppningen, för att därefter återvända till tarmkanalen. Maskens livslängd är ung. 1-3 månader.

Man kan vara smittad under en längre period om äggen på nytt sprids till munnen via naglar eller fingertoppar.

Behandling

1. Medicinsk behandling

- Maskmedlet PYRVIN finns att få på apoteket utan recept. Följ anvisningarna som följer med förpackningen.
- På samma gång bör man förutom den smittade också behandla familjemedlemmarna.
- Äggen dör inte av behandlingen, utan smittar fortfarande. Därför är det viktigt att följa de råd som ges i punkt 2 för att undvika en upprepning av smittan (se även figuren över springmaskens livscykel).
- En upprepning av den medicinska behandlingen behövs efter 1-2 veckor. Denna gång ges medicinen endast åt den smittade.

2. Övriga åtgärder

För att undvika återfall är följande åtgärder nödvändiga

- Eftersom maskäggen återfinns i synnerhet kring ändtarmsöppningen, bör man vara särskilt noggrann vid tvätt av underlivet och händerna.
- **Se till att dina barn förstår hur viktigt det är att tvätta händerna.** Händerna skall tvättas grundligt efter toalettbesök, före måltider och också före intagandet av mellanmål som t.ex. chips.
- Håll naglarna rena och korta.
- I samband med behandlingen bör man byta underkläder, pyjamas, handdukar, örngott och lakan. Lägg dessa textilier direkt i tvätten och undvik onödigt skakande av dem.
- Det är skäl att byta underbyxor två gånger om dagen i en veckas tid, eftersom maskäggen kan hålla sig vid liv i flera dagar, ibland till och med en vecka efter behandlingen.
- Det är skäl att städa i synnerhet sovrummet ordentligt. Dammsug eller vädra madrasser, täcken och kuddar. Dammsug och torka golv och andra ytor. Rengör också sådana ställen som berörs ofta, såsom dörrhandtag och strömbrytare.
- Fäst särskild vikt vid hygien på toaletten, detta gäller framförallt kranar, toalettstolens spolknapp och sits, strömbrytare och dörrhandtag.
- Rengör skötbordet efter blöjbyte. Lägg smutsiga blöjor direkt i soptunnan.
- Rengör också leksakerna.
- Efter behandling kan man gå till dagis och skola i vanlig ordning.

Vid problem ta kontakt med enheten för smittsamma sjukdomar

- hälsovårdaren; tfn 8392 3120 må, on och fr kl. 9-11